

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

- Η εποχή του Διαφωτισμού (17^{ος} - 18^{ος} αι.)
- Η Αμερικανική Επανάσταση (1776)
- Η Γαλλική Επανάσταση (1789)

1. α) Κάθε στοιχείο της Στήλης Α αντιστοιχεί με ένα στοιχείο της Στήλης Β. Να γράψετε στα φύλλα εξέτασής σας τους αριθμούς της Στήλης Α και δίπλα από τον καθένα το γράμμα της Στήλης Β που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Προσοχή: Στη Στήλη Α περισεύει ένα (1) στοιχείο.

A	B
α) Ζαν Ζακ Ρουσό β) Τζον Λοκ γ) Νικόλαος Α΄ δ) Γεώργιος Γ΄ ε) Λουδοβίκος ΙΣΤ΄	1) Γάλλος βασιλιάς 2) Άγγλος βασιλιάς 3) Ο λαός έχει το δικαίωμα να ασκεί βία στην παράνομη βία της εξουσίας. 4) Οι φορείς της εκτελεστικής εξουσίας πρέπει να υπηρετούν το λαό.
α. Βενιαμίν Φραγκλίνος β. Τζον Λοκ γ. Τζορτζ Ουάσινγκτον δ. Λουδοβίκος ΙΣΤ΄ ε. Γεώργιος Γ΄	1. Βασιλιάς Γαλλίας 2. Πρώτος πρόεδρος των Η.Π.Α. 3. Βασιλιάς Αγγλίας 4. Η Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας
α) Άνταμ Σμιθ β) Ροβεσπιέρος γ) Λουδοβίκος ΙΣΤ΄ δ) Γεώργιος Γ΄ ε) Ντιντερό	1) Περίοδος τρομοκρατίας 2) Γάλλος βασιλιάς 3) Οικονομικός Φιλελευθερισμός 4) Άγγλος βασιλιάς
α. Ζαν Ζακ Ρουσό β. Γεώργιος Γ΄ γ. Βενιαμίν Φραγκλίνος δ. Λουδοβίκος ΙΣΤ΄ ε. Τζον Λοκ	1. βασιλιάς Γαλλίας 2. Το Κοινωνικό συμβόλαιο 3. Βασιλιάς Αγγλίας 4. Η Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας

β) Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας στο φύλλο εξέτασής σας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος», δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- Το τέλος του Λουδοβίκου Ιστ' ως βασιλιάς της Γαλλίας ήταν η εξορία.
- Οι Αγγλικές αποικίες στην Αμερική ήταν δεκατρείς.
- Οι αντιπρόσωποι της Τρίτης τάξης συγκεντρώθηκαν στην αίθουσα του σφαιριστηρίου και ορκίστηκαν ότι θα συντάξουν σύνταγμα.
- Ο Διαφωτισμός είναι ένα κίνημα του 16ου αι..
- Ο Ναπολέων Βοναπάρτης οδήγησε τη Γαλλία στη δημοκρατία.
- Η Γαλλική επανάσταση έγινε εξαιτίας του φόρου στο τσάι.
- Οι διαφωτιστές ήταν υπέρ της ανεξιθρησκίας.
- Οι διαφωτιστές ασκούσαν κριτική στην καθολική εκκλησία.
- Το εξωτερικό εμπόριο των αποικιών της Αμερικής ελεγχόταν πλήρως από την Αγγλία.
- Τη γαλλική επανάσταση έκαναν ο κλήρος και οι ευγενείς.
- Ο Διαφωτισμός δεν ασχολήθηκε καθόλου με την πολιτική.
- Ο Βολτέρος ήταν εκπρόσωπος του διαφωτισμού.

2. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω, με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

- Εγκυκλοπαίδεια (ορισμός, πρωτεργάτες)
- Η άλωση της Βασίλης (πότε έγινε, τι συνέβηκε και γιατί).
- Γιορτή του τσαγιού (που έγινε, από ποιους,
- Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας (πότε έγινε, ποιοι οι συντάκτες της, βασικές αρχές)

3. α) Ποιες ήταν οι τέσσερις βασικές αρχές του Διαφωτισμού;

β) Ποια η άποψη του Μοντεσκιέ για τον τρόπο άσκησης της εξουσίας.

4. α) Να γράψετε δύο από τις αιτίες που οδήγησαν στην αμερικάνικη επανάσταση.

β) Να εξηγήσετε ποια γεγονότα αποτέλεσαν την αφορμή για να ξεσπάσει η αμερικάνικη επανάσταση.

5. Σύμφωνα με το σύνταγμα του 1791 (πρώτο σύνταγμα) της Γαλλίας ποιο πολίτευμα εγκαθιδρύθηκε και πώς κατανεμήθηκαν οι εξουσίες;

6. Με βάση τη συνθήκη των Βερσαλλιών 1783 ποιο κράτος δημιουργείται και ποιες οι πρόνοιες της συνθήκης όσον αφορά το είδος του πολιτεύματος και την άσκηση της εξουσίας;

7. Ποια τα μέτρα της επαναστατικής κυβέρνησης του Ροβεσπιέρου; Πώς ονομάστηκε η περίοδος της διακυβέρνησής του;

8. Να μελετήσετε τα παρακάτω παραθέματα από το Βολταίρο και να απαντήσετε στα εξής ερωτήματα:

- α) Ποια φαίνεται να είναι η άποψη του Βολταίρου για τη θρησκεία;
β) Ποια χώρα θεωρεί ο Βολταίρος υπόδειγμα για την ελευθερία της θρησκευτικής συνείδησης; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Περί ανεξιθρησκίας

Άμυαλοι, που δε μπορέσατε να λατρέψετε αγνά το Θεό που σας έπλασε. Ούτε ποτέ σας, άμοιροι, ωφεληθήκατε από το παράδειγμα που σας έδωσαν οι απόγονοι του Νώε, οι Κινέζοι λόγιοι, οι Πέρσες ζωροαστρικοί και τόσοι άλλοι σοφοί. Θηρία που τρέφεστε με προλήψεις, όπως ο κόρακας τρέφεται με ψοφίμια!

Αυτή η φρικτή διχόνοια, που κρατάει εδώ και αιώνες, μας διδάσκει με πολύ πειστικό τρόπο ότι έχουμε χρέος αμοιβαίο να παραβλέπουμε ο ένας τα λάθη του άλλου. Το μεγαλύτερο κακό της ανθρωπότητας είναι η διχόνοια, κι' ένα μόνο βάλαμο υπάρχει, η αμοιβαία ανοχή.

Από το Φιλοσοφικό Λεξικό του Βολταίρου, μετ. Δ.Ο. Θοιβιδόπουλου.

Στον ουρανό από όποιο δρόμο θέλει ο καθένας

Η Αγγλία είναι η χώρα των δογμάτων. Ένας Άγγλος, ως ελεύθερος άνθρωπος, πηγαίνει στον ουρανό από όποιο δρόμο θέλει. Αν υπήρχε στη χώρα αυτή μια θρησκεία, τότε θα υπήρχε ο φόβος του δεσποτισμού, Αν υπήρχαν δύο, θα κινδύνευαν να αλληλοεξοντωθούν. Αλλά υπάρχουν τριάντα και ζουν όλες ειρηνικά και ευτυχείς.

Από τις Φιλοσοφικές Επιστολές (1734) του Βολταίρου.

9. α) Να εξηγήσετε πώς η παρακάτω εικόνα συνδέεται με την αμερικάνικη επανάσταση.

β) Να μελετήσετε το παρακάτω παράθεμα από το προοίμιο του συντάγματος των ΗΠΑ και να αναφέρετε δύο από τους λόγους για τους οποίους οι Αμερικανοί θέσπισαν αυτό το σύνταγμα.

γ) Το σύνταγμα των ΗΠΑ έχει εφαρμόσει στην πράξη τις απόψεις του Μοντεσκιέ για την άσκηση της εξουσίας. Εξηγήστε την παραπάνω διαπίστωση.

Το Σύνταγμα των ΗΠΑ - Προοίμιο

Εμείς, ο Λαός των Ηνωμένων Πολιτειών, για να δημιουργήσουμε μια τελειότερη ένωση, να εγκαθιδρύσουμε δικαιοσύνη, να εξασφαλίσουμε ηρεμία στο εσωτερικό, να παράσχουμε για την κοινή μας άμυνα, να προωθήσουμε την γενική ευημερία και να διασφαλίσουμε τις ευλογίες της ελευθερίας για εμάς και τους απογόνους μας, ορίζουμε και θεσμοθετούμε αυτό το Σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

Πηγή: <http://el.wikisource.org/wiki/>, Μτφρ [Περικλής Φ. Κωνσταντινίδης](#)

10. Να μελετήσετε την παρακάτω γραπτή πηγή και την γελοιογραφία και με βάση και τις ιστορικές γνώσεις σας να εξηγήσετε:

α) πως ήταν διαμορφωμένη η γαλλική κοινωνία του 18^{ου} α. και

β) πώς αυτό το απόσπασμα και η εικόνα συνδέονται με τη γαλλική επανάσταση.

Τι είναι η Τρίτη Τάξη

Το σχέδιο αυτού του δοκιμίου είναι απλό. Έχουμε τρεις ερωτήσεις να κάνουμε στον εαυτό μας.

1. Τι είναι η Τρίτη Τάξη; Τα πάντα.
2. Τι ήταν μέχρι σήμερα στον πολιτικό τομέα; Τίποτα.
3. Τι ζητάει; Να γίνει κάτι. [...]

Πηγή: Αβάς Σεγιές, *Τι είναι η Τρίτη Τάξη* (1789)

Από γκραβούρα της εποχής